

ZPRÁVY A OHLASY

Měsíčník novoměstského sboru

Květen
2023

ČESKOBRATRSKÁ
CÍRKEV EVANGELICKÁ
FARNÍ SBOR V NOVÉM MĚSTĚ NA MORAVĚ

Ročník
XXII.

Z květnového staršovstva

na své květnové schůzi staršovstvo sboru:

pokračovalo ve dvou diskusích - o okrajových členech sboru a o možnosti mezi členy s hlasovacím právem sboru vést opravdu jen ty, kdo se "činně účastní života sboru" (jak praví řády naší církve). Věc je citlivá, staršovstvo si je toho vědomo, ale bude se věci dále zabývat. Stejně tak bude pokračovat v diskusi o rekonstrukci kostela.

Vysloвило souhlas se křty Tobiase Šmola a Zuzany Zelené.

Mluvilo o výhledu partnerství s Betzingen - příště zkusíme zapojit pěvecké sbory.

Schválení dalšího postupu v zateplení presbyterny - br. Fiala předložil návrh nových těsnících vchodových dveří, se kterým se obrátíme na památkáře, aby dveře už příští zimu sloužily.

Informace o nové směrnici Zásady komunikace vydané synodní radou začátkem dubna a projednání dalších 10 bodů.

Příští schůze 19. května s konfirmandy a 14. června výjezdní schůze v Blažkově

Z dubnového staršovstva

Proběhla reflexe jednání sborového shromáždění a diskuse o možných změnách pro příště.

Svatosti - žádost o křest Sáry Purchartové, v neděli 18. června, dcery Magdy, rozené Gregorové, a Luboše Purchartových. Pokřtěna by byla delegací z Teplic (pokřtěná by se stala členkou tamějšího sboru). Častější slavení večere Páně - v neděli 25. června a na začátek školního roku - 3. září. Obé schváleno

Nakládání se stolem Páně – platí a držíme se usnesení staršovstva z října 2020 (ohleduplně, jen v nejnnutnějších případech a za přítomnosti někoho ze staršovstva), přesto se nedá předejít možným škodám i v takovém případě (za poslední rok jen okolo Vánoc).

Informace ze sboru

Shromáždění, která nás čekají

3.5.	18.00 - staršovstvo
5.5.-8.5.	Návštěva v Betzingen
12.5.	18.00 – schůzka učitelů NŠ
9.5.	19.30 – KRUH
14.5.	Bohoslužby – 9.00 Bystřice, 9.00 NM, 10.45 Blažkov
14.5.-16.5.	Seminář pro pastorační pracovníky
19.5.	18.00 – zkouška konfirmandů před staršovstvem
20.5.	18.00 - mládež
23.5. Pozor až 4. úterý!!	9.30 - Kavárnička (nejen) pro seniory – O své cestě po Americe – nám ještě jednou povypráví a obrazem provedou Dana a Daniel Ženatí
28.5. Svatodušní neděle	9.00 – NM - KONFIRMACE
2.6.	18.00 – schůzka učitelů NŠ
7.6.	18.00 - staršovstvo

Staršovstvo se představuje – Josef Dvořák z Nového Města na Moravě

Pocházím z poslední vesnice novoměstského sboru před Žďárem, Mělkovic. Patřili jsme do novoměstského sboru, jsem z tradiční evangelické rodiny. Sice jsme to měli do Žďáru blíž, ale chodili jsme na bohoslužby do Města. Byl jsem tu konfirmován za bratra seniora Batelky a do staršovstva jsem se dostal na začátku devadesátých let. Byl jsem tehdy nejmladší člen staršovstva. Tehdy došlo k velké obměně starších, končila generace Kaštánka, Houdka, mého otce (zůstalo tam pár starších – Jirka Růžička, Josef Jančík, můj tchán a jiní). Ve Žďáře končil také pan Trojan, a tak potřebovali

někoho právě pro Žďár. Po přestěhování do Budče, jsem se stal členem sboru v Sázavě, a proto jsem byl kooptován do staršovstva a pak při nové volbě řádně zvolen. Po návratu do novoměstského sboru jsem byl opět přijat zpátky do staršovstva. Jako presbyter jsem působil možná další dvě volební období. Pak jsem ale míval v práci často odpolední směny a v práci mi nebylo umožněno se schůzi staršovstva účastnit, a tak jsem již do dalšího staršovstva nekandidoval a za Zdeňka Šorma ve staršovstvu skončil.

Jsou s tím spojené nějaké další vzpomínky?

Na náboženství jsem chodil ve Žďáře, neprošel jsem klasickou nedělní školou, ta bývala před bohoslužbami a nám autobus jezdil až před devátou. Po škole jsem tak chodil na náboženství, které se konalo ve škole, k faráři Čapkovi ve Žďáře, neměl jsem jinde možnost. Paní zástupkyně nás chodívala kontrolovat, jestli je vše v pořádku.

Vážím si těch starších, co pro víru museli leccos obětovat, jak se obtížně dostávali na schůze a do kostela. I já jsem to vlastně zažil, konfirmační bývalo po bohoslužbách a já už neměl, jak se dostat zpátky, tak jsem pak chodíval domů pěšky. Pamatuju na nesnadné cestování i na staršovstvo. Na mládež jsem jezdíval na kole.

A jaké máš plány pro presbyterování, priority? Jsi hospodář a ujali jste se toho s Ivošem s vervou (jen za minulých pár týdnů uklizený spadlý strom v parku a odvoz větví a dalšího nepořádku z kostela)?

Chci pomáhat ve sboru, nejsem však organizační typ, ale jsem ochoten pomoci, co bude potřeba a bude v mých silách.

Procházka bohoslužbami – přímluvná modlitba

Procházka bohoslužbami (nakonec delší, než jsem myslel) se pomalu blíží svému cíli. Buď je možné se po slavení večere Páně pomodlit děkovnou modlitbu, zazpívat píseň a vyjít do světa; nebo

po písni vyposlechnout ohlášky (o těch už byla řeč), připojit se k přímluvné modlitbě (o té už taky bylo psáno v prosinci minulého roku, ale ještě pár vět o ní). Je zajímavé, jak připomíná profesor Filipi ve své evangelické liturgice, že je sice důležitým a velmi starým a autentickým prvkem křesťanské bohoslužby, ale mívala také nejednu i dlouhou absenci. S důrazem ji do evangelických bohoslužeb vrátila Agenda ČCE z 80. let minulého století. O jejím zacílení do nouze světa, lidí a církve už byla při naší etapové procházce řeč. Profesor Filipi ve své liturgice dále poukazuje na možná úskalí přímluvné modlitby, dovoluji mi z něj citovat: „Respekt k Boží svobodě nepřipouští dávat mu v modlitbě návody k řešení konkrétních nouzí; dovoluji však apelovat na jeho milostivou vůli k záchraně a nápravě. ... Jiný problém, který souvisí s konkréty, spočívá v tom, že už jejich volba a formulace může vyjadřovat určitý postoj toho, kdo je do modlitby zařadil, a tento postoj nemusí odrážet postoje účastníků bohoslužby. Je to delikátní věc. Na jedné straně není přímluvná modlitba nějakou osvětou, zprostředkováním informací, poučením pro shromážděnou církev, nebo dokonce rafinovanou formou indoktrinace. Na druhé straně však není pouhým průměrem obecného mínění; přímluvná modlitba též rozšiřuje modlitební horizont účastníků, artikuluje nouze, na něž nepomysleli nebo je vytěsnili. Předpokládá, že účastníci se tak či onak k modlitbě připojí. Ovšem to by se nemělo dít šokem. Zde připomeneme znovu, že přímluvná modlitba je modlitbou lidu. ...

Pokud jde o formu přímluvné modlitby, již jsme uvedli, že to není modlitba předsednická; bývá proto v některých místech svěřena jednotlivcům z řad účastníků, kteří ji připraví i přednesou. Základní formy modlitby přímluv jsou tři. Nejobvyklejší a nejhojněji v tradici zastoupená je forma litanická. Při ní celebrant vyslovuje jednotlivé intence (prosby) a lid odpovídá aklamací (např. Pane, smiluj se, Prosíme tě, vyslyš nás apod.). Přednost této formy je přinejmenším dvojitá: jednak se zvyrazňuje, že tím, kdo se modlí je lid, jemuž celebrant postupně navrhuje jednotlivé předměty přímluv. Jinak však také mohou být intence formulovány dost obecně, rámcově, takže účastníci je mohou vyplnit svými konkréty.

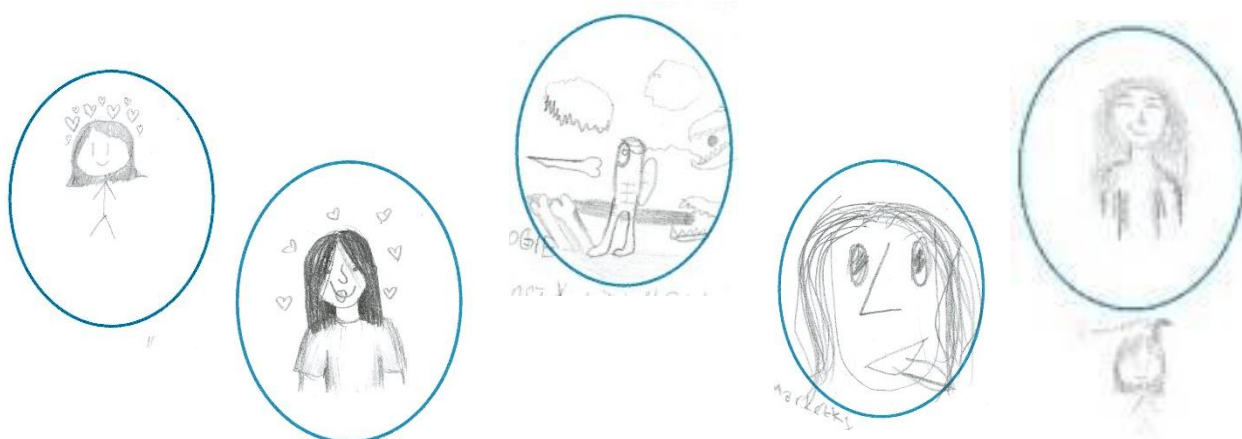
Variantou je tzv. modlitba diakonská, intence přednáší diákon a po chvíli soustředěného ticha, přednese celebrant krátkou

modlitbu vztahující se k přednesené intenci. Také zde je ještě zachována součinnost celebranta (celebrantů) a lidu, jak to odpovídá povaze obecné modlitby.

Totéž nelze říci o formě třetí, nazývané profonéze, která je žel v evangelickém prostředí odedávna dosti obvyklá. Zde celebrant sám přednáší celou modlitbu monologicky jakoby v zastoupení lidu (v některých luterských církvích obrácen čelem k oltáři). Královské kněžstvo je tak odsouzeno do role naslouchajícího publika. Úskalí této formy být zmírněno tím, že celebrantův monolog je po jednotlivých částech přerušován aklamacemi lidu, hlasitým Amen, nebo alespoň chvilkou ticha; tím se tato forma přiblíží předchozím dvěma.“ (P. Filipi, Pozvání k oslavě, str. 231-233)

Ondřej Ruml

Představení (druhé půlky) konfirmandů

Na svatodušní neděli 28. května se chystá konfirmace (či prezentace) 12 mladých lidí. Minule se stručně představilo prvních šest z nich, nyní zbývajících šest:

Amélie Nováková, 15 let, kvarta – Gy BnP, oblíbený školní předmět: biologie; oblíbené jídlo: smetanové kuře na kari; oblíbená knížka: - ; Oblíbený film, hudba: písnička „The Night We Met“: oblíbené místo: moje postel; vysněné zaměstnání: psycholog; oblíbené místo či postava z bible: večere Páně

Michaela, 14 let; 9. třída - 1. ZŠ; dějepis; halušky s brynzou;- Steve Sniff; Tři kříže; kadeřnice

Alžběta Pechová, 14, 8. třída - ZŠ Bobrová; dějepis, těstoviny s červenou omáčkou od Markétky; Piruety /Sidonie; Enola Holmes; Parky/Stromovka/jezera; herectví; Rachab/Ráchel

Hana Novotná, 14, 9. třída - 2. ZŠ; matematika; Pizza; -; Harry Potter; rybník u Třech křížů; učitelka; večere Páně

Martin Dvořáček, 16; Střední škola; strojírenská technologie; hamburger; Železnici skrz mosty a tunely; Strážci galaxie; Křídla a okolí; řidič kamionu; Řím

Andy Plíšek (dvakrát chyběl, ale představil se písemně): Dobrý den, jmenuji se Andrej Plíšek. Chodím na 4. ZŠ Švermová ve Žďáru nad Sázavou. Ve škole mě baví nejvíc fyzika, a když má paní učitelka dobrou náladu, tak i matematika. Oblíbené jídlo: Vždycky se těším na řízek u babičky Jany, ale jím všechno. Rád si čtu v knížce Svět tajemných sil Artura C. Clarka. Mám velice rád sportovní rybolov, tak mým oblíbeným místem je břeh každého čistého rybníka. Jsem skaut a mám rád přírodu, tak mé povolání by se mělo točit kolem té přírody.

V Bibli mě baví král David, i když některé jeho činy se mi nelíbí.

Ondřej Ruml

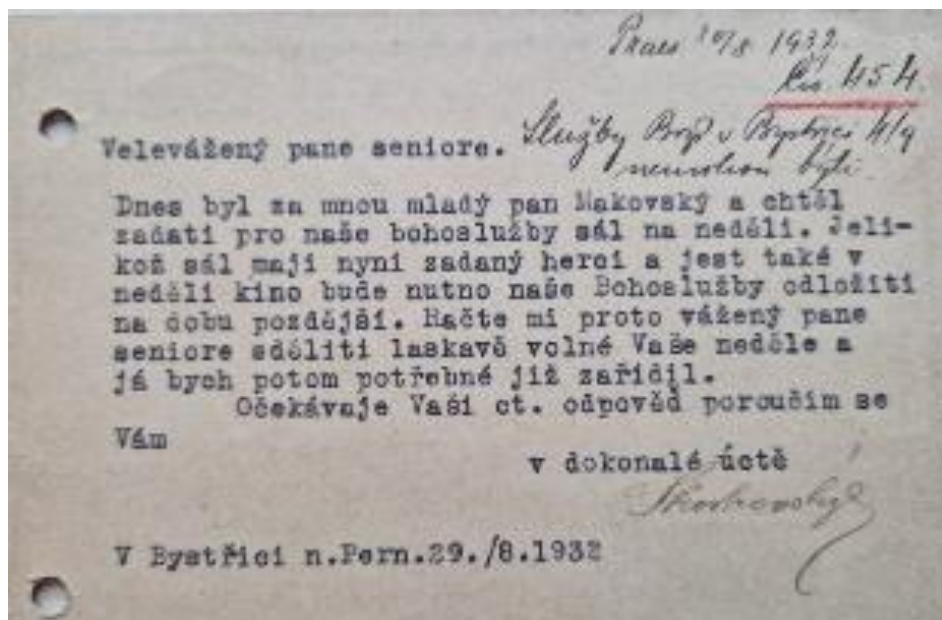
Pátrání po statutu kazatelské stanice v Bystřici

S volbou nového staršovstva a výboru kazatelské stanice v Bystřici vyplynula otázka jejich vzájemného poměru. Ten vymezuje tzv. statut kazatelské stanice, který se mi ale nepodařilo najít. Protože podstatná část sborového archivu je v Okresním archivu ve Žďáře, napadlo mě, že bych se vypravil tam. Dlouho

jsem to odkládal, až jsem se tam v půli dubna konečně dostal. Statut kazatelské stanice jsem nenalezl, ale ve složce věnované Bystřici jsem našel pár zajímavých dokumentů a stejně tak i ve složce staršovstvo sboru. Dovolte, abych se o něco z toho podělil (dnes především o Bystřici):

V listopadu 1922 zadali bystřičtí podnět na „odfaření“ Bystřice nad

Pernštejnem,
Domanínku,
Pernštejnských
Janovic,
Josefova a
Dvořiště u
Rožné od sboru
ve Veselí
k Novému
Městu. Adolf
Makovský a
další zdůvodnili

tento krok tím, že cesta do Veselí je „daleká, neschůdná, mnohdy dokonce nebezpečná“; „převážení mrtvol“ k pohřbu do Veselí je velmi složité, náboženské vyučování se už stejně děje z Města a totéž platí i pro konfirmační přípravu a také doprava je z Města po železnici po všech směrech snazší (bystřičtí se dle dalších dokumentů starali o odvoz kazatele od nádraží). Podepsaní pod žádostí byli: Makovský, Kotouček, Šír a Sedmera, za Domanínek Křenek, za Janovice Beneš a Jílková, za Josefov Procházka a za Dvořiště Doležal. V roce 1923 pak bylo vše potvrzeno seniorátním výborem novoměstského seniorátu. Bohoslužby se nekonaly zcela pravidelně, také kvůli zajištění prostoru pro ně – domluva ohledně služby kazatele se děla pomocí korespondenčních lístků (a ty zřejmě také svolávaly členy teď již kazatelské stanice i z okolních sborů). Adolf Makovský tak únoru 1926 psal faráři Vašířovi (na hlavičkovém papíru „Adolf Makovský, mlýn a pila Bystřice nad Pernštejnem“): „Vážený pane konseniore, vím, že máte více práce než kdy jindy, žádám vás, byste vykonal u nás zase služby boží během postu, jest toho nutně zapotřebí, bychom neklesali.“

Komunikace se odehrávala korespondenčními lístky, které sloužily také ke svolání účastníků a občas i telegramy. V roce 1938 je zmiňován nový statut kazatelské stanice či úmysl jej sepsat. Tehdy je zmiňována účast na bohoslužbách mezi 60-130. V roce 1954 (zřejmě) Václav Kejř v dopise píše o přípravách ke stavbě kostela a osamostatnění se kazatelské stanice. V roce 1957 veselský farář Milan Hájek sděluje do Nového Města rozhodnutí sborového shromáždění ve Veselí bohoslužby z Písečného přesunout do Bystřice, a přidává zprávu o domluvě, aby se spolu s farářem Kejřem střídali při jejich vedení. Občas se bohoslužby slavily dopoledne (to bývala podstatně větší účast, která ale v roce 1960 poklesla na 80) a odpoledne (kdy v roce 1960 chodívalo průměrně 30 účastníků). V 70. letech účast nadále klesala, takže Josef Batelka ve své zprávě konstatoval, že kdyby byl býval vznikl samostatný sbor v Bystřici, byl by zřejmě nejmenší v celé církvi. Dlužno dodat, že tehdy (v r.1977) bývala účast při ranních bohoslužbách 50 a odpoledne 19 (bohoslužby byly ročně slaveny 22x).

Ondřej Ruml

O misii v našem seniorátu

V neděli 16. dubna se v krásných prostorách sborového domu v Havlíčkově Brodě konalo seniorátní setkání věnované misii. Z našeho sboru jsme jeli ve čtyřech a celkem se nás sešlo okolo padesáti. Součástí úvodní pobožnosti bylo také uvedení v úřad seniorátní farářky Pavly Jandečkové. Pak už se ujal slova Jonáš Zejfart, pracovník naší církve právě pro misii, který vyprávěl o pojetí misie coby *Missio dei* – jako Božím příklonu k člověku a světu, jehož součástí je samozřejmě také dílo evangelizace. Přednášející předem zmínil svou jen malou ambici – totiž, abychom se misie přestali bát a brali ji jako neoddelitelnou součást sborového života a práce, bez které to nejde a která se už mnohde děje (jak ukáží na závěr této poznámky). Poukázal také na zkušenosti holandské církve, že zvaní k aktivitám a životu sboru funguje jen

omezeně a ani se nedařily aktivity na okraji sboru, které by měly přitahovat do jeho centra. Pokusili se proto o zakládání tzv. pionýrských sborů, které jsou vlastně mimo (původní) sbor a s ním jsou provázané personálně (z každého původního sboru alespoň tři – nepletu-li se). V tuto chvíli těchto průkopnických, nových společenství je hodně přes stovku. Je za tím velká investice peněz i energie členů sboru, která ale zřetelně stojí za to.

Aby však nezůstalo jen u inspirace z ciziny, jedním z podstatných bodů vydařeného odpoledne bylo to, že se sdílelo a mluvilo, co se děje ve sborech našeho seniorátu. A děje se toho hodně, posuďte sami: ve Velkém Meziříčí férová snídaně a projekt Otevřená zahrada (vedle toho cyklus přednášek pro veřejnost), Strměchy (rozvinutá aktivita YMCA, která pod sebe v prostředí menší vesnice, kde není nic – jak říkali sami strměští – zahrnuje výuku hry na hudební nástroje, společné zpívání v rámci Tensingu, pořádání táborů, ...). Sázava - Žďár - bohoslužby v kavárně u tety Hany, Jihlava – koncerty se slovem (Něco pro uši a duši). Z těchto a dalších podnětů má poradní odbor pro evangelizaci a misi dát dohromady jakousi kuchařku nápadů a podnětů. Myslím, že je se na co těšit a čím inspirovat i u nás.

Ondřej Ruml

Máme zájem?

Naše Českobratrská církev evangelická má partnerství s Presbyteriální církví USA. Některé sbory naší církve, a také Diakonie a fakulta, mají za oceánem své partnery. Všichni z obou stran se setkají letos v červenci v Olomouci. Na toto setkání jsou zváni i zástupci sborů, které mají zájem nové partnerství začít.

Má náš sbor o partnerství za oceánem zájem? Myslím, že by bylo dobré. Pro nás starší, kteří jsme dříve tyto možnosti neměli. Určitě pro mladší generaci. A myslím, že i bratři Josef Křenek a Václav Kejř by se v nebi radovali, že obnovujeme kontakty, které oni pracně budovali.

Na staršovstvu jsme o této možnosti jednali. Nebyli jsme si jisti, zda je mezi členy sboru a takovou aktivitu zájem. Pokud tedy někdo z vás či vašich blízkých zájem má, ozvěte se prosím faráři Ondřeji Rumlovi, nebo mně. Daniel Ženatý

Více informací je v Českém bratru v článku Gerharda Frey-Reininghause:

„Jsme spolu na cestě!“ To je heslo partnerské konference, která se v červenci 2023 bude konat v Olomouci. Jde o partnerství mezi naší církví a církvemi v USA a ve Skotsku. Od 9. do 13. července 2023 se sejdou zástupci sborů, Diakonie a fakult, které mají partnerství, zvaní jsou všechny generace, zvláště i mladí lidé. Zvaní jsou i zástupce sborů a organizací, které mají zájem, začít partnerství. Konference poskytuje nejlepší možnost, se hodně dozvědět o tom, jak může partnerství být přínosem pro sbor, pro diakonickou instituci nebo i pro pěvecký sbor. A hlavně je samotná konference živé svědectví o tom, jak partnerství spojuje lidi, jak se dá najít nové přátele a najít inspirace od partnerů. Na partnerské konferenci v Olomouci budeme spolu slavit bohoslužby a diskutovat o životě jako křesťané, budeme zpívat a spolu vařit a dělat i výlety a mnoho dalších věcí. Hlavním jazykem na konferenci bude Angličtina a bez základních znalostí v Angličtině účast nemá smysl, ale nikdo nemusí být perfektní. Témata budou oblasti, kde jsme spolu na cestě: v rodině, ve sboru, ve společnosti a i v našem partnerství kolem světa, kde jsme bratry a sestrami jako členy té jedné velké křesťanské rodiny. Bydlet se bude v Olomouci v rodinách a v penzionech. Sbor v Olomouci už pilně pracuje na přípravě konference a vytvoření zázemí pro úspěšné konání konference.

Farní sbor v Olomouci, kde se konference bude konat, má živé partnerství s presbyterním sborem v Athens, Georgia. V posledních letech se sbory v Olomouci a Athens navzájem navštěvovaly, uspořádaly společná setkání a semináře a zažily spolu krásné společné týdny. Sbory v Kateřinicích a v Ratiboři spojuje společný zájem o hudbu zvonků se presbyterním sborem Westminster v Pittsburghu ve státě Pennsylvánie. Letos v červenci přijel zase tým z Pittsburghu na týden společného hraní zvonků s krásným závěrečným koncertem v kostele v Ratiboři. Nebo sbory v Letohradu

a v Annapolis ve státě Maryland mají už víc než 20 let partnerství a více než stovka lidí z každého sboru měla už možnost zavítat do toho druhého sboru. Toto léto navštívili dva mladí lidé z ČCE Annapolis a jiné sbory v USA a měli možnost, poznat život v Americe a zvlášť život sbory Presbyterní církve. Další sbory na Vsetíně, v Přerově nebo v Poličce mají své partnerské sbory. Ale i Diakonie a Teologická Fakulta University Karlovy jsou součástí toho partnerského společenství a jsou aktivní v tom. Právě poslední partnerská konference se konala v roce 2019 v Columbia Theological Seminary, která je partnerskou institucí pro Evangelickou Teologickou Fakultou. Očekáváme v Olomouci kolem 60 účastníků a velice doufáme, že mezi účastníky budou i lidé, kteří mají chuť začít partnerství se sborem v USA nebo ve Skotsku.... Více informace najdete také na webových stránkách partnerství: http://czechpres.net/Partnership/partnership_main.htm

Nevyžádané rukopisy se nevracejí. Do příspěvků není obsahově zasahováno. Názory autorů příspěvků nejsou vždy totožné s názory redakce nebo Farního sboru ČCE v Novém Město na Moravě. Za obsah jednotlivých příspěvků odpovídají jejich autoři.

©Zprávy a ohlasy

Měsíčník novoměstského sboru ČCE

Pro vnitřní potřebu vydává:

Farní sbor Českobratrské církve evangelické

Křenkova 151

592 31 Nové Město na Moravě

tel. 566 616 244, IČ 43378854

e-mail: nmm@evangnet.cz

Číslo sborového účtu: 253070437/0600

K tisku připravil Slávek Žilka – e-mail: slavek.zilka@atlas.cz